

Viraston antamat lausunnot ajalla 21.4. - 11.5.2020

60/10.02.03/2020, 41/03.00.00/2020

MH § 75

1) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen ja aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus ovat 23.4.2020 antaneet Sotkamon kunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO SOTKAMON SILTASAAREN ASEMAKAAVAMUUTOKSEN LUONNOKSESTA

Sotkamon kunta on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa Siltasaaren asemakaavamuutoksen luonnoksesta. Suunnittelualue sijaitsee Sotkamon keskustaaajaman välittömässä läheisyydessä, koillispuolella saaresa, josta on pengertieyhteys mantereelle. Asemakaava-alueen pinta-ala on noin kahdeksan hehtaaria.

Siltasaari on maakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen kohde. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on ohjata rakentamista siten, että jälleerakennuskaudella rakentuneen verrattain yhtenäisenä säilyneen alueen ulkoinen yleisilme säilyisi huomioiden nykyiset ja ennakoitavissa olevat tulevat asumisen tarpeet. Suunnittelualueelle on osoitettu mm. erillispientalojen korttelialueita (AO), puistoja ja kaksi venesatamaa. Asemakaavaluonnoksessa on annettu määräyksiä mm. rakennusten suurimmasta sallitusta kerrosluvusta ja runkosyvyydestä sekä kattomuodosta ja -kaltevuudesta, jotka vastaavat alueen toteutunutta yleisilmettä. Asemakaavamääräysten lisäksi rakentamista ohjataan rakennustapaohjein. Lisäksi kortteleiden ja tonttien rajauksiin sekä kaava-alueen puistoalueita ja venevalkamia koskeviin merkintöihin on tehty muutoksia, jotka vastaavat alueen toteutunutta tilannetta ja tulevia tarpeita.

Alueella on voimassa kunnanvaltuuston 24.8.1982 hyväksymä oikeusvaikutukseton Sotkamo-Vuokatin osayleiskaava.

Asemakaavaluonnos

Kainuun liitto pitää hyvänä asemakaavamuutoksen tavoitetta edistää Siltasaaren alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävien arvojen säilymistä huomioiden nykyiset ja ennakoitavissa olevat tulevat asumisen tarpeet. Asemakaavamuutos edistää omalta osaltaan voimassa olevan maakuntakaavan tavoitteiden toteuttamista.

Asemakaavaluonnoksessa on osoitettu mm. erillispientalojen korttelialueita (AO), puistoja ja kaksi venesatamaa Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa 2020 osoitetulle maakunnallisesti merkittävälle kulttuurihistorialliselle Siltasaaren asuinalueelle. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että asemakaavan jatkovalmistelussa huomioidaan asemakaava-alueita koskeva maakuntakaavan suunnittelumääräys, jonka mukaan

arvokkaisiin kohteisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on varattava museoviranomaiselle tilaisuus antaa lausunto.

Asemakaavaluonnoksen kaavaselostuksen 1.1 Suunnittelutilanne -kohdassa todetaan Kainuun voimassa oleva maakuntakaavatilanne sekä asemakaava-alueita koskevat maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset. Kainuun liitto toteaa tarkennuksena, että kaavaluonnoksen kaavaselostuksessa todettujen maakuntakaavamerkintöjen lisäksi alueella on voimassa maakuntakaavassa annetut yleismääräykset sekä liikenteen yhteistyökäytävä -kehittämisperiaatemarkinta.

Kainuun liitolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavaluonnokseen."

2) Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen on 27.4.2020 antanut maa- ja metsätalousministeriölle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO POROJEN AIHEUTTAMIEN VAHINKOJEN ARVIOIMISTA JA KORVAUSRIITOJEN RATKAISUA KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN UUDISTAMINEN LUONNOKSESTA

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Kainuun liiton lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi poronhoitolain muuttamisesta sekä siihen liittyvistä asetusluonnoksista.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poronhoitolakia siten, että nykyiset kuntakohtaiset arvioimislautakunnat, jotka ratkaisevat ensiasteena porojen aiheuttamien vahinkojen korvaamista ja alueiden aitaamista koskevat riidat lakkautettaisiin. Tämä merkitsisi lainkäyttötoimivallan siirtymistä yleisille tuomioistuimille. Poronhoitoaluetta varten perustettaisiin puolueeton asiantuntijaelin, porovahinkolautakunta, jonka tehtävän olisi antaa pyynnöstä lausuntoja siitä, ovatko porot aiheuttaneet poronhoito-laissa korvattavaksi säädettyä vahinkoa ja mikä on vahingon suuruus sekä mikä on paliskunnan aitaamisvelvollisuus.

Esityksen tavoitteena on poistaa ongelmat, jotka liittyvät nykyisen riidantarkaisutoiminnan puolueettomuuteen ja riippumattomuuteen. Tavoitteena on luoda menettely, jonka avulla porojen aiheuttamia vahinkoja ja aitaamista voitaisiin arvioida asiantuntevasti, kohtuullisin kustannuksin ja molempia osapuolia kuullen ja joka edistäisi sovintoratkaisuun pääsyä asianosaisten kesken.

Hallituksen esitysluonnos

Kainuun maakunnan alueen kolme pohjoista kuntaa Hyrynsalmi, Puolanka ja Suomussalmi kuuluvat osittain poronhoitoalueeseen ja alueella toimii viisi erillistä paliskuntaa. Poronhoidon ja muun maankäytön yhteensovittaminen Kainuun pohjoisosissa on tärkeää ja sitä tehdään eri suunnittelutasoilla maakuntakaavoituksesta alkaen. Suunnittelun ja eri osapuolten yhteistyön avulla on voitu välttää ristiriitatilanteet keskeisissä maankäyttökysymyksissä.

Porojen vapaa laiduntamisoikeus aiheuttaa ajoittain paikallisia ongelmia

sekä ristiriitoja paliskuntien ja maanomistajien kesken. Poronhoitolain muutosluonnoksen mukaisesti kuntakohtaiset arviolautakunnat lakkautettaisiin ja arviointia varten perustettaisiin keskitetty porovahinkolautakunta, jonka tehtävänä olisi antaa pyydettäessä lausuntoja siitä, onko vahinko porojen aiheuttama ja myös arvio vahingon suuruudesta. Ristiriita-asiat ratkaisisi tuomioistuin. Porovahinkolautakunnan rooli asiaa koskevassa päätöksenteossa jää lakiluonnoksen perusteella epäselväksi. Porovahinkolautakunnan antaman lausunnon kustannusten sitominen riidan lopputulokseen aiheuttaa tältä osin epäselvyyttä lausunnon pyyntövaiheessa eikä suunnitellussa muodossa edistä sovintoratkaisun syntymistä. Vahingon laadusta ja ajankohdasta (esimerkiksi sadonkorjuu aika) riippuen vahingon toteaminen ja korvausta koskeva päätöksenteko saattaa edellyttää nopeita ratkaisuja, joten edellä mainittujen lisäksi paikallisen viranomaisen asiantuntija-arviointi –mahdollisuus tulisi huomioida lain jatkovalmistelussa.

Kainuun liitto pitää tärkeänä, että lain jatkovalmistelussa pyritään järjestelmään, joka kannustaa paikalliseen sovintoratkaisuun ja jossa porovahinkojen arviointi sekä riitatilanteen ratkaisu tapahtuisi viivytyksettä, kustannustehokkaasti sekä tasapuolisesti. Lakitekstin valmistelussa on syytä kiinnittää huomiota tekstin ja säädösten riippumattomuuteen ja tasapuolisuuteen mm. puhuttaessa ”vahinkoon myötävaikuttamisesta”, johon voi olla intressejä myös muilla, kun asianomaisella maanomistajalla.”

Lisätietoja lausunnoista nro 1-2 antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
